

БІБЛОС

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ

"BIBLOS"

UKRAINIAN BIBLIOGRAPHY SUBSCRIPTION-ONE YEAR \$2.00
'BIBLOS' 238 E. 6th St. NYC3. Editor; N. Sydor-Czartorysky, Ph

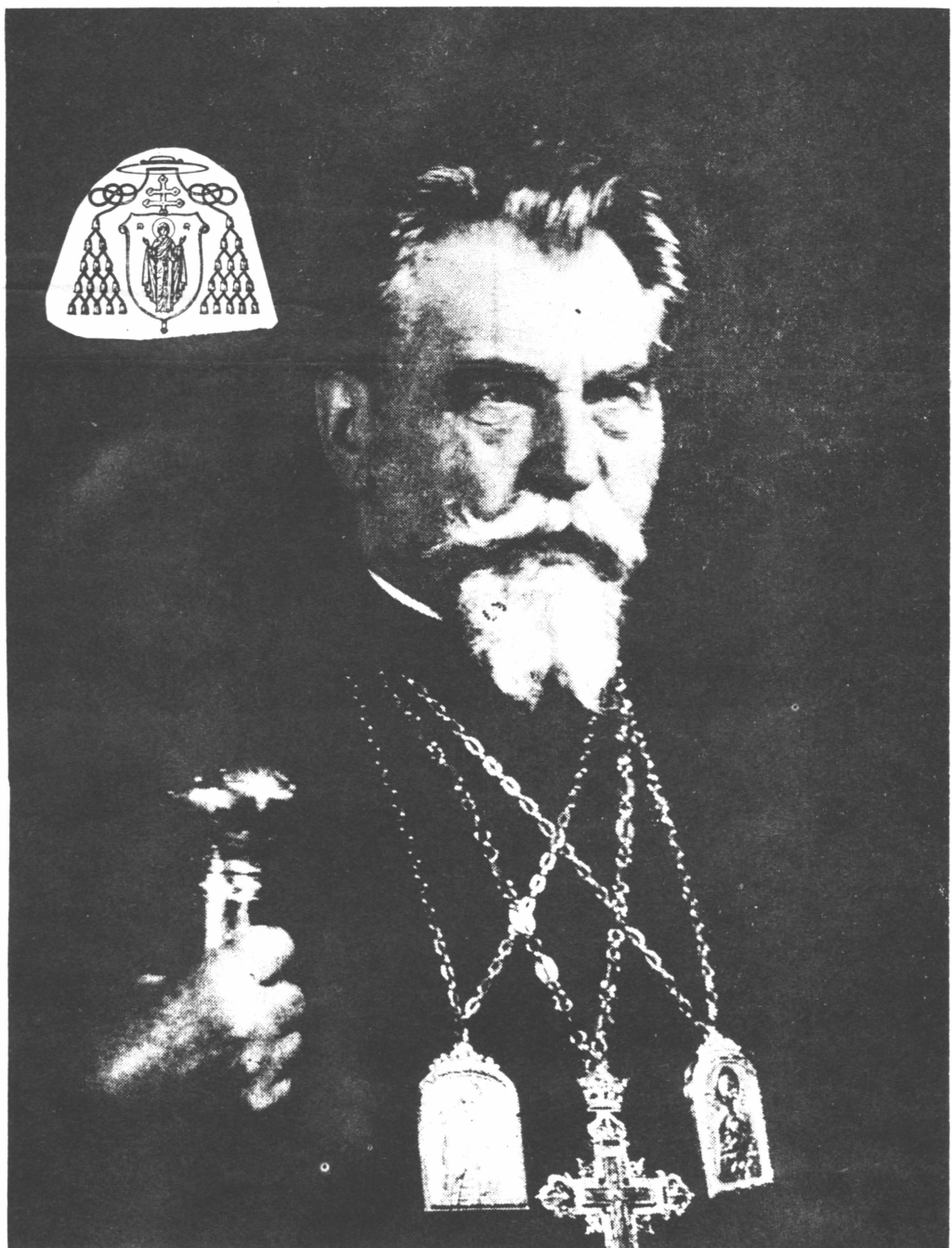
diasporiana.org.ua

Ч.3.(122)

ЛИПЕНЬ - ВЕРЕСЕНЬ, 1968

РІК XIV.

Гість у дім, Бог у дім!..

ЙОГО ЕМІНЕНЦІЯ ВЕРХОВНИЙ АРХІЄПІСКОП КАРДИНАЛ ЙОСИФ СЛИПИЙ

СТАРО-УКРАЇНСЬКИМ ЗВИЧАЄМ, — ХЛІБОМ-СІЛЛОЮ ТА НАЙГЛИБШИМ ПОКЛОНОМ

ВІТАЛИ В КАНADІ Й ЗСА ВЕРХОВНОГО АРХИЄПІСКОПА ЙОГО ЕМІНЕНЦІЮ КАРДИНАЛА ЙОСИФА СЛІПОГО

Верховний Архiepіскоп Кардинал Йосиф, вийшовши з літака в Нью-Йорк в середу, 31-го липня, вітає Владик та представників Громади, які очікували там, щоб його привітати. (Фото: Вол. Грицик)

**„ЦЕ НІБИ СВЯТИНІ ІЗ
НЕБЕС ЗІЙШОВ...“**

У Вiдлiзi. З лiва: прем'єр Канади П'єр Трудо, кардинал Йосиф Сліпий, митрополит Максим Германюк.

**ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПІСКОП КАРДИНАЛ ЙОСИФ ПІД
ЧАС СВОЇХ ТРІУМФАЛЬНИХ ВІДВІДИН В НЬО
ЙОРКУ ЗАКЛИКАВ УКРАЇНЦІВ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ
І РЕЛІГІЙНОЇ ЄДНОСТІ**

Видання

- 25.-КАЛЕНДАР- АЛЬМАНАХ УКРАЇНСЬКОГО ГОЛОСУ (Ювілейний) на рік переступний 1968. 100-річчя "Просвіти", 50-річчя Акту 22-го Січня, 50-річчя Листопадового Зриву, 50-річчя УГПІ в Канаді. Накладом і друком Видавничої Спілки Тризуб. Рінніпег, Канада, 1968р. Сторін 192(ілюстроване видання). Ціна 2 дол.
- 26.Боднарчук, Ів.: ДРУЗИ МОЇХ ДНІВ. Новелі. Вінніпег, Ман, Канада, 1967. Сторінок 96. Ціна 1 дол
- 27.Чайковський, Андрій: З ЛАСКИ РОДИНИ . Повесть у трьох частинах. Накладом Українського Видавництва "Говерля", Нью Йорк, 1968, сторін 352. Фототипічне видання. Ц. 3.50.
- 28.Чайковський, Андрій: МАЛОЛІТНИЙ. Повесть з життя малоземельної шляхти. Друге видання. Українське Видавництво "Говерля", Нью Йорк, 1968(1967) Сторін 152, ціна 1.50 дол.
- 29.Гердан, Оленка: РИТМИ КОЛОРИНІ. Поезії, Нью Йорк, 1964 року, ст.128, ц.2.50д.
- 30.Левицький, Кость, д-р: ВЕЛИКИЙ ЗРИВ (до історії української державности від березня до листопада 1918 року на підставі споминів та документів). Львів Видавництва Кооператива "Червона Калина", 1931; фотодрук, Нью Йорк, 1968, Видавництво Чарторийських. Ст. 52.
- 31.Віртус, Нестор: ПАУДАРАКОТЯ як з нею практично обходитися? 1968, Н.Й., Ст.32.
- 32.Мацелюш, Євген, о.. ДОРОГОВКА З ЖИТТЯ. (Рік Віри) В-во "Шлях" Нью Йорк 1968, сторін 176. Ілюстроване видання, ціна прим.2.- долари.
- 33.КАЛЕНДАР ПРАЦІ на переступний 1968 рік. Накладом В-ва "Праця", Прудентополіс, Бразилія, 1968, сторін 128, ілюстроване видання.
- 34.Зінько, Василь, о, ЧСВВ: ГЛИБИНА й ШИРИНА ХРИСТИЯНСЬКОЇ ПРАВДИ(нарис догматики) .В-во ОО. Василян. Прудентопіль, Парана, Бразилія, 1964 рік; сторін 40.
- 35.— МОЛИТОВНИК для Українського Народу. Видавництво ОО. Василян. Прудентопіль, Парана, Бразилія, 1964; сторінок 480
- 36.Зінько, Василь, о, ЧСВВ: ХРИСТИЯНСЬКЕ БОГОСЛУЖЕННЯ, зладив на українській мові ...Видавництво ОО Василян, Прудентопіль, Парана, Бразилія, 1963 рік; сторінок 328.
37. УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ, друге поширене видання. Друкарня ОО. Василян—Прудентопіль, 1962 року, сторін 112; (тексти пісень).
- 38.КАТЕХИЗМ для найменших. Видавництво Отців Василян. Прудентопіль, Бразилія — 1967 року, сторін 16.
- 39.Соловій, М.М., і Великий А.Г. Ч.С.В.В.: СВЯТИЙ ЙОСАФАТ КУНЦЕВИЧ, його життя і доба. Видавництво ОО. Василян. Торонто, Канада, 1967. Українська Духовна Бібліотека; сторін 463:-1 неп. (дуже цінне, оперте на джерелах, ілюстроване видання) ціна 4.50
- 40.Задеснянський, Р.: ТВОРЧИСТЬ ЛЕСІ УКРАЇНКИ. Критичні нариси.(Видання друге, доповнене). В-во "Українська Критична Думка"(1967) Друковано у Мюнхені.Ст.178; ціна 4.50 д.
- 41.Боровський, М.Л.: РОСЛИНИ переселені з України до Канади. ("Євшан Зілля")Рінніпег 1967. Сторін 48. Видано заходом Провінціальної Екзекутиви Союзу Українок Канади на Манітобу.
- 42.Король, Нестор: ЯК ПАВЛО СКОРОПАДСЬКИЙ став Гетьманом України? (Уривок зі спогадів). Нью Йорк, 1967. Рідбиток з "Нашої Батьківщини", сторін 24, ціна 50с.
- 43.—КАЛЕНДАР— АЛЬМАНАХ Української Народної Помочі в Америці на переступний рік 1968 у 50-ти річчя проголошення самостійности України "ЗОЛОТИЙ ГОМІН". Видавництво "Українське Народне Слово", Пітсбург, Па(1968). Сторін 119-25 непагінованих(Ілюстр.взд).

44. Зентарський, В.: **УКРАЇНЬСЬКА ШУМКА**, та **ОЙ ПРИ ЛУЖКУ, ПРИ ЛУЖКУ** (Українська народня пісня); обробка О. Александрова. Українське Видавництво "Говерля", Нью Йорк - 1968 року; сторін 4 (фоліо) зна примірника 50 ц.
45. **— ЛЮСТРОВАННИЙ КАЛЕНДАР "ПРОСВІТА" на переступний і ювілейний рік 1968.** Річник ХХХ. Накладом Українського Т-ва "ПРОСВІТА" в Аргентині. Під Редакцією Koperii. Мовний Редактор Гр. Голян. Обгортка мистця Володимира Каплуна. Буенос-Айрес (1968 р. Сторін 192 (Люстроване видання). Ювілейний Альманах для відмічення **СТОЛІТТЯ** Матірнього Товариства "ПРОСВІТА"
46. Codo Martinez Enrique; **GUERRILLAS TRAS LA CORTINA DE HIERRÓ.** Prolog del General D. Luis Garcia Rollan, Profesor Principal de la Escuela Superior del Ejercito Espanol. Instituto Informativo- Editorial Ucraino, Buenos Aires-1966. - Pp 419 & 5 upaginated. (Illustrat. & adnot.)
47. Babij, Mychajlo: **TARAS SHEVCHENKO'S HERITAGE AND OUR ACTION FOR HIS STAMP...** (Illustrations and documentation). Published by the Author (Cleveland) Ohio - 1968. Pp. 240.
48. Prokopim, Orysia, B. Ed., B.A.: **THE UKRAINIANS.** An Outline History - by... Published by The Centennial Ukrainian Committee. Under the Auspices of the Ukrainian Canadian Committee, Calgary Branch, Calgary, Alberta, Canada - 1967. pp. 40 + 2 unpg. Price \$1.-
49. **-BLUEPRINT** for the B.N.A. Act, Section 133. A simplified version of B.&B. Rudnyckyj's Formula. Submitted to the Government of Canada by the Ukrainian Canadian Council of Learned Societies. Winnipeg, Canada, January 22, 1968. Pp. 8.
50. Полонська-Василенко, Наталія: **ЗАПОРІЖЖЯ ХУІІІ СТОЛІТТЯ ЗА ЙОГО СПАДЩИНА**, Том II. **Видавня "Дніпрової Хвилі"**, Мюнхен (1968), сторін 247-1 неп.
51. Галан, Анатоль: **ПЕВИГАДАНЕ** (Оповідання). Р-во Мліяна Середяка, Буенос-Айрес - Аргентина - 1967. Сторін 319-1 непаг. Обклашка роботи Володимира Пилишенка. Тир. 1000 пр
52. Шпак, Олександр: **З КНИГИ ЖИТТЯ.** Оповідання. Буенос Айрес- Торонто, 1968. Накладом автора. Тираж 1000 примірників, сторін 290-2 непаг.
53. **ЗА РІДНУ ЦЕРКВУ.** Офіційний Бюлетень Централі Комітетів Оборони Обряду, традицій і мови Української Католицької Церкви у ЗДА і Канаді. Рік II. Вересень-Жовтень 1967 року, ч. 9-10 (15-16): **МАЄМО БЛАЖЕНІШОГО ВЕРХОВНОГО АРХІЄПІСКОПА.** Частина Друга. ст. 80.
54. **— ЗА РІДНУ ЦЕРКВУ.** Це саме, Листопад- Грудень, 1967. ч. 11-12 (17-18), Сторін 48
55. **— У ПІВСТОЛІТТЯ РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ.** Документи II. Перша Українська Друкарня у Франції 1968, сторін 93-3 непаг.

56BII LETIN FRANCO-UKRAINIEN № 30-31 Juillet 1968 pp. 80 3, rue du Labot, Paris.

Рубін Ліля. **ПОЕЗІЯ**. Уклад Елені Маланюк. Накладом Українського Лікарського Товариства Північної Америки. Відбиті Торонто, 1967. Опр. Формат: 217 x 155. Стор. 282.

ПІНЬДЕСЯТ ПО ЕТІВ ПІНЬДЕСЯТИХ РОКІВ. Антologia нової української поезії. Упорядкування, вступна стаття і довідки Богдана Крижанова. Видавництво "Пробос", Нью-Йорк, 1967. Формат: 190 x 125 мм. Стор. XXI + 3 нп. + 299 - 1 нп. (Обкладинка Якова Гнідовського).

Марина Приходько. **ПОТОПІВЧІ МОСТУ.** Видавництво "Сучасність", (Мюнхен), 1967. Формат: 225 x 155 мм. Стор. 31 + 2 нп. (Обкладинка Якова Гнідовського).

Стефан Семчук. **СОТВОРЕННЯ.** Поезій книжка восьма. Вінніпег, 1968. Форм.: 200 x 135 мм. Стор. 75 + 1 нп.

Олександр Де. **ПІСНЯ СЕРЦЯ.** Накладом В-во "Майна" Лондон, 1964. Формат: 215 x 140 мм. Стор. 143 + 1 нп.

Олександр Д. **РОЗДУМИ.** Накладом В-во "Чайка", Лондон, 1967. Формат 208 x 147 мм. Стор 95 + 1 нп.

Записки Наукового Товариства ім. Шевченка. Том СЛXXXII. **ІВАН ФРАНКО.** Збірник доповідей для відзначення 110-річчя народин і 50-річчя смерті Івана Франка. Ч. I. Редактор Проф. д-р В. Стецюк. Нью Йорк - Париж - Торонто, 1967. Формат: 230 x 155 мм. Стор. 201 + 3 нп.

Олександр Філіпович. **ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ ЮРІЯ КЛЕНА.** Відбитка з журналу "Сучасність" ч. 10/82, 1967. Формат. 225 x 153 мм. Стор. 17-85.

Олександр Сокол і ш. н. **ІВАН ФРАНКО — ШЕВЧЕНКОЗНАБЕЦЬ.** Бібліографічна розвідка. Українська Видавничя Спілька в Лондоні, 1967. Формат: 230 x 168 мм. Стор. 20. (Відбитка з журналу "Визвольний Шлях").

ЛИХО З РОЗУМУ (ПОРТРЕТИ ДВАДЦЯТИ "ЗЛОЧИНЦІВ"). Збірник матеріалів. Уклад Вячеслав Чорновіл. Перша Українська Друкарня у Франції. Париж, 1967. Формат: 210 x 136 мм. Стор. 335 + 1 нп.

Nathalie Polonska-Vassylenko. **LES RELATIONS DE L'UKRAINE AVEC LES ETATS EUROPEENS AU XXe - XIIIe SIECLES.** Etudes historiques et politiques. Editions de L'Est Europeen. Paris, 1967. Size: 210 x 135 mm. Pp. 40.

о Іван Гриньок. **СОВОР, ЯКИЙ ДЛЯ НАС НЕ ВІДБУВСЯ.** Відбитка з журналу "Сучасність" ч. 5 (77), 8(80) EUROPEENS AU XXe - XIIIe SIECLES. Etudes historiques et politiques. Editions de L'Est Europeen. Paris, 1967. Size: 210 x 135 mm. Pp. 40.

Bohdan R. Bocurkiw. "Lenin and Religion." (Reprint from) **LENIN, THE MAN, THE THEORIST, THE LEADER.** Fall Mall Press. (1967). Size: 212 x 136 mm. Pp. 107-134.

Rev. Dr. S. Semczuk. **CENTENNIAL OF CANADA AND 75 YEARS OF UKRAINIAN CATHOLIC CHURCH.** Winnipeg, 1967. Size: 212 x 135 mm. Pp. 7 + 1 нп.

Олександра Кіпінська-Тачон. **РІК В ЖИТТІ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ - ГОСПОДИНИ** З передмовою Ірени Кипш. Накладом Австрки, Вінніпег - Форт Відлім, 1967. Формат: 216 x 140 мм. Стор. 97 + 1 нп.

ПОЛІТИЧНА, КУЛЬТУРНА ТА ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ КАЛЕНІКА ЖИЦЮКА 1887-1967. Клівада, 1967. Формат 210 x 140 мм. Стор. 45 + 23 нп. (Мовний редактор Іван Ставничий. Видано засобами друзів та приятелів Ювілята. Заходами Українського Музею - Архіву в Клівланді).

Ю. Селецький. **ОСНОВИ СУСПІЛЬСТВА.** (Вступні зауваги). Віблотека "Вільна Думка". Ч. 2. Париж, 1956. Формат: 133 x 95 мм. Стор. 96.

Іван Рибчак. **ГЕОПСИХІЧНІ РЕАКЦІЇ І ВДАЧА УКРАЇНЦІВ.** Наукове Товариство ім. Шевченка в Австралії. Видання "Дніпрової Хвилі". Мюнхен, 1966. Форм.: 150 x 115 мм. Стор. 35 + 5 нп.

ЗМОВА НА ЖИТТЯ ПРА-ЗИДЕНТА КЕННЕДІ. На основі джерельних матеріалів опрацював Володимир Рибак. Накладом Українського Видавництва "Пробос" Торонто, 1967. Формат: 212 x 138 мм. Стор. 63 + 1 нп. (Віблотека "Пробос" ч. 8. Друковано частинами в "Вільному Слові" 1966-67).

ПЕРІОДИКИ

1. СЛОВО НА СТОРІЗЖІ . Орган Товариства Плекання Рідної Мови. Редагує Колегія. Головний редактор: Др. Рудницький. Ч.5. Вінніпег, 1968. Сторін 32.
2. П А К . Квітень 1968, ч.4. Рік VI. Український місячник, видає "ПЛАСТ", 2199 Блор ст.Е., Торонто, Канада. Сторін 3.
3. ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ, орган пластової думки. Видає Головна Пластова Булава. Торонто-Канада, ч.1(16) Січень-Березень 1968. Сторін 64. Риходить щотри місяці.;2199 Блор ст.Е.Канада
4. С В І Т А П Р Я . Квартальник, поезія, літератури, мистецтва, ідеології та філософії. Видає РІ Колегія. Головний редактор: Болотимир Шаян. Ч.2(8) Торонто, 1968 . Сторін 32.
5. ЛІКАРСЬКИЙ ВІСНИК. Журнал Українського Лікарського Товариства Північної Америки. Рік - XV. Ч.2(49). Сторін 64. Головний редактор: Д-р Павло Джуль(Квітень, 1968).
6. РЕФОРМАТИВНИЙ ЛИСТОК Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів. Рік XVII., Ч.70-71. Чикаго, 1967. Сторін 44.
7. РЕФОРМАЦІЯ. Бюлетень В.Л. УРРали. Мюнхен-Нью Йорк, ч.1. 1968. Ст. 48. січень-березень, 1968
8. УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИК, 3-4(15-16) Рік IV. У 50-річчя Української Національної Революції, Нью Йорк-Мюнхен, 1967; сторін 156.
9. ЗА РІЗНУ ЦЕРКВУ. Офіційний Бюлетень Центральні Комітетів Оборони Обряду, традицій і мови Української Католицької Церкви у ЗСА і Канаді. Рік II. Вересень-жовтень 1967, Ч.9-10(15-16), ст 80 (Титульна сторінка на обкладинці: Маємо Блаженноого Верховного Архієпископа. Частина 2а Це саме: ч.11-12(17-18) Листопад-грудень, 1967.) сторін 48.
10. ЗА ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ. Бюлетень Українського Публіцистичного Наукового Інституту, Ч.1 (2), Рік. II. Чикаго, 1968 рок. Сторін 24.
11. ДОСГОВІД. Орган вояцької думки і чину. Ч.19(28). Січень-березень, 1968, Торонто, Ст. 24. -
12. ХРИСТИАНСЬКИЙ ВІСНИК, орган Україн. Євангельсько-Баптістського Об'єднання Канади, Рік XXVI. Травень-червень, 1968, ч.5-6. Сторін 20. адр: 531 Нютон Аве, Рінніпег, Канада.
13. **УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА ЧЕСНОГО ХРЕСТА** в Лонг Аленд Ситі, Н. Й. Журнал з нагоди посвячення Церкви в дні 19 травня, 1968 року. Сторін 208 ілюстроване видання.
14. ВІЛЬНА УКРАЇНА. Збірник ч.57. Журнал української визвольної думки. Видає: Українська Вільна Громада в Америці. Передплата річно \$4.- поодинокі число \$1.25. Рік XV. Січень-березень, 1968. Ч.57. Сторін 64.
15. **ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ**. Орган пластової думки. Ч.1(16) Торонто, 1968, Січень-березень. Видає Головна Пластова Булава. Виходить щотри місяці. Технічний редактор і адміністратор: пл. сен. Омелян Тарнавський. Сторін 64. Річна передплата \$5.- Ціна одного числа \$1.25
ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ. Це саме, ч.2(17) Торонто, квітень-червень, 1968 р. Сторін 72.
16. **УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ІНФОРМАЦІЙНА СЛУЖБА**. Мельбурн Австралія. Рік VII. Випуск ч.28. Червень, 1968 р. Сторін 28 (шапірого)
17. **С В І Т А Н Н Я**, ч.3.(9), Липень 1968. Сторін 32. Квартальник поезії, літератури, мистецтва, ідеології та філософії. Видає Редакційна Колегія. Головний Редактор: Володимир Шаян. Річна передплата \$2.- ціна окремого числа 50 с.

ПРОСИМО НАДСИЛАТИ ВСІ СВОЇ ВИДАННЯ ДЛЯ ОПИСУ В 'БІБЛОСІ' !

СТОЛІТ „ПРОСВІТИ“

В 100-РІЧЧЯ МАТЕРІ ПРОСВІТИ

ЗАКЛИК ДО ВСІХ СВДОМИХ УКРАЇНЦІВ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

Увесь український народ, — і зокрема українці у вільному світі, — відзначають у цьому році 100-річчя неповторної праці Тієї, що дивинула його з духовної пітьми до рівня свідомої себе нації, — 100-річчя Матері Просвіти. Про заслуги і працю її не доводиться говорити, наш обов'язок — гідно відзначити цей Ювілей нашої культури, освіти й організованості.

У такому плані найстарша на цьому континенті дочка львівської Матері Просвіти, — заснована у Вінніпегу в 1905 році Читальня Просвіти, що десятиліттями репрезентувала її духа та помагала їй у праці в Канаді, — рішила відзначити це Світле Сторіччя окремим ділом: СТВОРЕННЯМ ЮВІЛЕЙНОЇ БІБЛІОТЕКИ ПРОСВІТИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ.

Як відомо, Матір Просвіта за час своєї довголітньої діяльності, яку жорстко перервав і знищив московський ворог, видала була коло 300 популярних книжечок для народу, одну й історичну вже Бібліотеку Руського Письменства, кількадесять своїх календарів, кілька книг у серії "Учність, брату мої", ряд безцінних творів наукових творів, підручників для аматорських театрів і нот, картин та інших видань. Вона теж створила була цілу свою пресу, з місячником "Життя і Знання" на чолі, що під різними заголовками вчила і виховувала народ та виводила його з року на рік на вищий рівень духа, національної свідомості і організаційного діла.

Всі ті книжкові та видавничі скарби Матері Просвіти, що були княжим і даром для свого народу, сьогодні розкинені по світі, знищені і дубиті, хоч якраз повне їх зібрання та збереження було б на віки доказом, як і з числою допомогою український народ зростає, міцніє духом і тілом та ставав модерною, гідною своєї держави нацією. І саме це завдання, — зібрати по змозі все, що дала Матір Просвіта українському народові, в окремій Ювілейній Бібліотеці у вільному світі, — піднялася Читальня Просвіти у Вінніпегу.

У своїй поважній кількості бібліотеці Читальня Просвіта має чимало з цих видань. Ми здаємо собі справу, яка тяжка праця — знайти та придбати їх усіх і створити великий культурний Пам'ятник Просвіти у формі Ювілейної Бібліотеки Просвіти, але знаємо теж водночас, що працюють ще грубі десятки клітин Просвіти, — її Інститутів, Читальень та Товариств, — в усьому світі, живуть ще тисячі-тисячі тих українців, що для них слово Просвіта надихане глибоким змістом і особистим сантиментом, — і якраз до них усіх наше найсердечніше прохання:

Покажіть нам руку і спільно створім ПАМ'ЯТНИК ПРОСВІТИ у формі її Ювілейної Бібліотеки у вільному світі, в якій знайшлося б усе, що вийшло з її творчого верстату та в якій кожний дослідник українського відродження знайшов би повну скарбницю вкладу Матері Просвіти в це відродження! Все, що має хоч би найменше відношення до тієї праці Матері Просвіти, включно з листуванням з нею, спогадами просвітянців, виданнями Просвіти за океанами, фотографіями з Домів та Свят Просвіти й іншими такими матеріалами, повинно знайти своє місце в цій Ювілейній Бібліотеці.

Просимо насамперед колишніх діячів з лав Просвіти допомогти нам у тій справі. Просимо зголошуватись до співпраці з нами, писати до нас, повідомляти про можливості дістати потрібне для Ювілейної Бібліотеки Просвіти, пересилати нам, як свій дар, книжки і видання, та взагалі всі пам'ятки про Матір Просвіту, чи хоч би фотографії та відбитки з них. Просимо всіх, що мають книгозбори, перевірити їх, вишукати з них видання Матері Просвіти чи Просвіт у світі і подарувати їх нам чи повідомити про їх існування. Кожна надіслана нам така пам'ятка, книжка, часопис, вірш, фото чи лист будуть окремим Комітетом Читальні Просвіти для Ювілейної Бібліотеки прийняті з найбільшою подякою, відповідно оформлені й оправлені, щоб таким чином постала нова скарбниця української культури у світі — Ювілейна Бібліотека Просвіти.

Запевняємо Вас з усією відповідальністю нашої установи, яка працює вже 63-й рік на просвітянському полі, що з нашого боку буде все зроблено, щоб така Ювілейна Бібліотека Просвіти була готова до дня Сторіччя Матері Просвіти, — 8 грудня 1968 року, — та в той день вчисто відкрита й передана на послуги українській спільноті у вільному світі.

Для переведення в життя нашої постанови про створення Ювілейної Бібліотеки Просвіти та технічного оформлення її Читальня Просвіти у Вінніпегу покликала окремий Комітет Ювілейної Бібліотеки Просвіти у складі д-р Богдана Мартиновича — голова, п. Тома Кобзей — секретар, ред. Анатоль Курдик — організаційний референт, п. Ілля Онуфрійчук і п. Микола Гнатів — члени, — і з цим Комітетом просимо контактуватись у всіх справах Ювілейної Бібліотеки Просвіти, пишучи на адресу Читальні Просвіти у Вінніпегу, — Ukrainian Reading Ass'n "Prosvita", 667 Flora Ave., Winnipeg 4, Manitoba, Canada.

З Богом починаймо це діло, як з вірою у Вас усіх зробили ми вже в тій справі перші та основні кроки!

ЗА УПРАВУ ЧИТАЛЬНІ ПРОСВІТИ У ВІННІПЕГУ

Зенон Круцько
голова

Михайло Воробець
секретар

ЗАКЛИК!

ГРОМАДЯНИ,

УКРАЇНЦІ й УКРАЇНКИ!

МИ ВСІ НАЙКРАЩЕ МОЖЕМО СПРИЧИНИТИСЯ ДО ВІДМІЧЕННЯ СТОРІЧЧЯ МАТЕРІ ПРОСВІТИ, ЯКЩО КОЖНА ЛЮДИНА Й КОЖНА УКРАЇНЬСЬКА РОДИНА ВРАЗ ІЗ ДІТКОЦЬМИ ЙІ СТАРШИМИ ТА МОЛОДЦЬО — ПРИДБАЄМО ДЛЯ СЕБЕ І ДЛЯ НАШИХ РОДИН БОДАЙ СОТНЮ УКРАЇНЬСЬКИХ КНИЖОК І ТИМ ЗБАГАТИМО РІДНИМ СЛОВОМ НАШУ РОДИНУ Й ПОСТАВИМО ЖИВИЙ ПАМ'ЯТНИК МАТЕРІ 'ПРОСВІТИ' І ТИМ САМИМ МИ ДАМО ДОКАЗ І ПРИЗНАННЯ: ДОКАЗ НАШОГО РОЗУМІННЯ ЗНАЧЕННЯ 'ПРОСВІТИ', — ПРИЗНАННЯ ЗА ЇЇ КОЛОСАЛЬНИЙ ВКЛАД У ДЕРЖУВАННЯ ТА ПОДПІРЕННЯ УКРАЇНЬСЬКОЇ КНИЖКИ НА ПРОТЯГІ ПОВНОГО СТОЛІТТЯ! КУПУЙТЕ ВСІ! КУПУЙТЕ ВСЕ! КОЖНОМУ КНИГА В Р У К И !!

Володимир Дорошенко

Видавнича діяльність „Просвіти“

Одною з найбільших заслуг „Просвіти“ є її видавнича діяльність. За перших 50 років свого існування видала „Просвіта“ 348 популярних книжок у кількості 2.941,115 примірників. Крім того, майже від самого початку видавала вона щороку свої календарі, що були свого роду літературно-просвітніми та популярно-науковими альманахами, де містилися цінні твори з белетристики, поезії, з різних ділянок українознавства та про чужі країни.

Особливо вартісними були календарі за редакції Володимира Левицького, що писав під псевдонімом Василь Лукич. Вол. Левицький, за фахом нотар, був добрим знавцем і української літературної мови, і літератури та вмів притягнути до співробітництва наших визначних письменників, передусім Івана Франка. У 80-тих і 90-тих роках минулого століття в 1916—1918 роках зредагував 18 календарів.

Крім популярних членських книжок, підручників, порадників і календарів, видала „Просвіта“ низку більших, поважних книжок. Тут передусім треба згадати „Руську, себто Українську Письменність“ — серію видань творів українських клясиків, що її заініціював у 1907 році й до 1922 р. вів Юліан Романчук. У цій серії появилися твори таких авторів: східньо-українських: Івана Котляревського, Гр. Квітки-Основ'яненка, Метлинського й Костомарова, Шевченка, Куліша, Глібова, Олеси Стороженка, Руданського, І. Нечуя-Левицького, й Марка Вовчка; Західньо-українських: Шашкевича, Головацького й Вагилевича, Миколи Устияновича й Антона Могильницького, Ксенофонта Климкевича й Володимира Шашкевича, Йосифа-Юрія Фельковича й Сидора Воробкевича.

Після Романчука виходила ця серія за редакцією проф. Михайла Возняка під назвою „Українське Письменство“. Возняк зредагував, між іншим, нове видання творів Котляревського. Разом у цій серії появилася 27 томів у кількості 172.000 примірників. Це було дуже важливе видавництво. Більшість томів цієї серії видержали по два і три накладу. Крім згаданої серії видала „Просвіта“ в 20-их роках, уже за Польщі, такі поважні і цінні твори, як тритомова „Історія української літератури“ М. Возняка та „Українські Думи“ за редакцією і з розвідкою Філарета Колесси.

В 1921 р. засновано при „Просвіті“ з нагоди 60-річчя смерті Шевченка окремий фонд під назвою „Учітесь брати мої“ для видавання загально-доступних підручників з усіх ділянок людського знання, з метою створити „писаний народний університет“. Книжки фонду виходили за редакцією проф. Івана Раковського, який його очолював.

Та цим не обмежувалася видавнича діяльність „Просвіти“. Вже від 1877 р. почала вона видавати популярний часопис для домашнього читання під наголовком „Письмо з Просвіти“. Тут містилися белетристичні твори поруч із статтями на різні теми, але ця спроба була недовговічна: часопис виходив лише від жовтня 1877 р. до половини травня 1879 р. за редакцією Н. Вахнянина.

В 1894 році перебрала „Просвіта“ від тов. „Дністер“ його орган „Читальня“, заснований у 1893 р. й вела його за редакцією Костя Паньківського до кінця 1896 р. Десять літ пізніше відновила „Письмо з Просвіти“ спершу як місячник, потім як двотижневик. В рр. 1907—1908 мало „Письмо з Просвіти“ загальний

характер. Редагував його спершу Ярослав Весоловський, а описля Гнат Хоткевич. Від 1909 р. до вибуху I-шої світової війни вів його Юліан Балицький, який перетворив часопис на фаховий освітній орган. Воєнні події перервали видавання цього журналу. „Просвіта“ відновила його аж у 1916 р., але тоді вийшло тільки одне число за редакцією Василя Лукича. Від 15 грудня 1921 р. до кінця 1922 р. довелося його редагувати як двотижневик, мєні. Я надав часописові загальний характер і притягнув до співробітництва відомих авторів. Між ін. дуже цікаві оповідання мистів отаман Юрко Тютюнник під псевдонімом Юртик, а проф. Михайло Грушевський друкував свої дуже актуальні „Листи до Молоді“. Від 1923 р. часопис переіменіно на орган позашкільної освіти під наголовком „Народня Просвіта“.

Від жовтня 1927 р., з ініціативи голови „Просвіти“, проф. М. Галушинського — почав виходити популярно-науковий місячник — „Життя і Знання“, що його редагував при моїй співпраці, аж до своєї смерті в 1931 р.

Восени 1933 р. вніхав із Чехословаччини д-р Василь Сімович, якого Виділ „Просвіти“ запросив на редактора просвітянських видань. Він поставив „Життя і Знання“ на дуже високому рівні.

Крім того „Просвіта“ видавала: „Аматорський театр“ (1925—1927), „Бібліотечний Порадник“ (1925—1926), місячник „Просвіта“, „Просвітні Листки“, яких вийшло 60 випусків та деякі інші.

За час від 1868 р. до 1928 р. „Просвіта“ видала 603 книжки в кількості 3.395.171 примірників, а у 1938 р. мала вже 847 виданих книжок

Для науки і розваги

Хто написав ці слова і в якому
творі їх можна знайти?

1. Схаменіться, будьте люди, бо
лихо вам буде
2. Підлисецька Горо Біла, як
тебе не бачу, так ми сумно
.
3. Вже до школи діти час, книжка
просить, кличе вас
.
4. Надійшла весна прекрасна,
многочвітна, тепла, ясна . . .

5. Ні долі, ні волі у мене нема,
зосталася тільки надія
.
6. Христос воскрес, дяки співають
.
7. Мова рідна, слово рідне, хто
вас забуває
8. Там дві верби схилилися, мов
журяться вони

М. Вайко

В П А Н У У К Р А І Н С Ь К О Ї К Н И Ж К И

Споронвіку було Слово,
і Слово було в Бога.

Ів. I, I.

На Західних землях України між останніми двома війнами щороку в місяці жовтень преса і суспільність згадували добрим словом українську книжку, засмачували до читання її, передплат, пожертв на видавничі фонди тощо. В Америці та Канаді Тиждень Книжки відбувають щороку, а тому, що наші "гармати втисли на полі бою, то вчасі муру нашою другою зброєю є книжка", що веде націю до перемоги, отже нам відтепер треба щиро святкувати два рази на рік Свято книжки: в Жовтні й в Квітні. Пропонуємо ж на розділитися Квітень - преси, а жовтень - книжки!

Наша книга - мучениця, разом із народом, бо чимало разів її заборонили, висміювали, а вона таки виносла в світ українську мову й досьогодні залинялася чистотю, бо ми дотепер не занотували жодних назв наших книжки.

Згадуючи добрим словом наше друковане слово припагоді місяця квітня, а в ньому "Тижня книжки", нище подаємо вибрані думки про книгу, науку, освіту, мудрість та силу друкованого слова, взяті з рукопису "Перша кооперативна бібліотека".

І. К н и ж а.

Учітеся брати мої!
Думайте читайте,
І чужого навчайтесь,-
Свого не цурайтесь.

Т.Ш.

- Читає у книзі відкриває світ, а книга у читача Душу.
- Книга - це ключ до найглибших тайн життя.
- В книзі мерці живуть, а німі говорять.
- Книга робить людину невмирущою, а її думку непропащою.
- Хата без книги темніша ніж без світла.
- Без книги - як без рук.
- Книга вчить, як на світі жити.
- Добра книга,-це самосвіт,що кидає на весь людство проміння цнот.
- Голодному тілі хліб, а спрагненій душі книжку.
- Книга рішає: бути, або не бути.
- Книга мовчить, а сто людей навчає.
- Книга провадить тебе почерез весь світ.
- До книги треба встати зраня.
- Книга родить безсмертну славу.
- Краса книги не письмом, а умом.
- Світ осяяний сонцем, а людина книгою.
- То живе, не тухить, що з книгою дружить.
- Книга - найкращий друг.
- Книга подібна воді: що окрізь пробиває собі дорогу.
- Книга

- Книга в часі украшає, а в нещасті потішає.
- Без рідної книги - народ нищє.
- Без рідної книги, нація невольник інших народів.
- Книга твїй визволитель із нещастя.
- Книга не знає ні кордонів, ні віків часу.
- Книга крунить різні думки і торус правдивий шлях.
- Ми злучені книгою зо всіма народами свїта.
- Книга вимїрус силу нації.
- Тиран руйнує довкілля, а книгу ніколи.
- Дві книги родить третю.
- Книга писана не чорнилом, а розумом.

2. Наука і знання

Книга - морська глибина, -
 Хто в нїх пірнув аж до дна
 Той хоч і труду мав досить, -
 Дивніє перла виносить. І.Ф.

- Грамоти учитьсє, завжди пригодитьсє.
- Учений водить, а невчений його слїдом ходить.
- Наука у вогні не горить і у воді не тоне.
- Мудрість і в полон забирас.
- Сила перед умом уступає.
- Не люби за красу, а за розум.
- З добрим і ума наберешє.
- По одєхї приймають, а по розумі прощають.
- Не хили чужим умом, а своїм розумом
- За чужим умом, як за високим горбом.
- Мудрим ніхто не вродивсє, а навчивсє.
- Не лїнуєсє зраня встати і замолоду вчитисє.
- Хто грамоту вмїє, - той краще сіє.
- Де грамотні люди, - там бїди не буде.
- Не вчисє до старости, а вчисє до смерті.
- Наука - свїт, а невчення - тьма.
- Наука-срібло, а практика - золото.
- Знання і розум - краса людини.
- Наука хлїба не просить, а сама тобі дас.
- Не гордись званням, а знанням.
- Краще бути слугою у мудрого, як паном у дурного.
- Наука - свїтільник ума.
- Сила ломить усе, а ум - силу!

3. Сила друкованого слова

Слово! Моя ти єдина зброя,
Ми не сміємо загинути обом.

Д.У.

- Не бий кулаком, а словом і пером.
- Меч і перо змагаються за одно.
- Слово не стрида, а пробиває.
- Мало говори, більше слухай, а найбільше думай і читай.
- Сказане не вернеться, написане не зійде.
- Слово - срібло, а мовчання - золото.
- Не бійся ножа, а слова.
- Що запишеш пером, то не витягнеш волом.
- Вчи людей і вчися від них.
- Найбільше досягнення культури, -це мертві букви, що говорять.
- АБВ веде в світ тасмниць.
- На кінці пера - сила меча.
- Слово народу - скалу дупас.
- Пером написане - меч не зійде.
- Правдиве слово і камінь крушить.
- Скільки знаєш мов, стільки разів ти людини.

4.Почерез віки про книгу.

- Що вмісте добре - того не забувайте, а чого не засте - навчіться.
/Я.Мудрий:/
- Книжки- це ріки, що зронуть землю, це джерела мудрости.
/Київ.літопис/
- На сторожі біля їх поставля слово. /Т.Ш./
- Там, де добра книга, там моя святиня. /Катря Гриневичева/
- Завоювати майбутність допоможе нам книжка /Сфремов/

Ми написали вище наші припов'дки, пословиці та вибрані ^{думки} ~~думки~~ новітніх часів, як напр. "Книга рішає, бути, або не бути" /мабуть запозичене від Шекспіра/. Деякі, здається, запозичені від чужих мов і перенесені з якоюсь зміною на український ґрунт.

Ми заохочуємо любителів української книги записувати вибрані думки про друковане слово своїх і чужих авторів, кому позволить фантазія, навіть творити власні, які з часом стануть загальною духовою власністю. як напр. "Тиран руйнує довілля, а книгу ніколи".

Автор тієї збірки буде вдячний кожному, хто хто запише кілька, чи кільканадцять думок, приповідок тощо і перешле їх для майбутнього використання, чи навіть може до видання окремих збірок.

актуаліі

Іван Франко (* 27.VIII,1856 — † 28.V.1916)

3 книги пророка Єремії

О, краю мій, перлино
в Божій скрині,
Що вибрав Бог над
всі краї земні,
І найулюбленішій своїй дитині
Як віно дав, як кріпость
на скалі.

Як я люблю тебе,
мій рідний краю,
Як я люблю красу твою,
твій люд,
Як гаряче молюся і бажаю
Для твого щастя
свій віддати труд!

Як радо я життя
свого зречуся,
І щастя, і вдоволення
й житла,
Прийму все горе,
в муках я скінчуся,
Щоб тільки ти
не знав руїни й зла.

Іван Франко

І. Погорецький, І. Франко, Я. Рошкевич, 1875 р.

ВСЮДИ НІВЕЧИТЬСЯ . . .

Всюди нівечиться правда,
Всюди панує брехня,
В ваших серцях лиш,
о, браття,
Хай не постане вона!

Там ви дві правди святої
Сильний збудуєте ояні,
Там ви вогонь негасимий
Чесної думки палити!

Твердина від сталі твердої,
Сто раз тривкіша, ніж мур
Щирих, м'яких серць твердизни
Супроти громів і бур.

Там з поколінь в покоління
Правда простойть ціла,
Поки не зломиться лютий
Вал лицемірства і зла.

І мов те древо зимом,
Зверху безлисте, мертво,
В бурі, в морози пускає
Вічно коріння, нове;

І мов нора та підземна
Триска ключем з-під скали —
Трисне з-під зла й пересудів
Правда жива на землі!

Іван Франко

Що коштує 50 років революції

У липні 1937 року до міста Москва, але і всьому світу, на 50-річчя революції, дві тисячі представників на 50-річчя революції. З різних країн приїжджали делегати з теплотою советського співробітництва. У цьому місті майже ніде не згадується про революцію 1917 року, а саме, що революція коштувала Східної Європи, в тому і України в лютому.

А той воєнний диктатор, який з'явився російський проф. И. А. Курганов в Америці і написав своїм працями подав до загального відділу в редакції газети в Нью Йорку "Новое Русское Слово" за 5 листопада 1947 р. Ось ті дані:

Війна в Східній Європі, колишня Росіянина	3,000,000 людей
Іспанія	50,000 людей
Війна з Фінляндією в 1818 році	110,000 людей
Війна з Балтійськими країнами 1918-1919	600,000 людей
Війна з Польщею 1920	20,000 людей
Війна з Грузією 1921-1922	30,000 людей
Війна з Японією 1928-1931	5,000 людей
Війна з Польщею в 1939	400,000 людей
Війна з Фінляндією 1939	20,000,000 людей
Друга світова війна (за даними Хрущова)	20,000,000 людей
Перший Московсько - большевицький терор 1917-1923,	26,000 людей

художники, вчителі, студенти, урядовці офіцери, промисловці, торговці, поліція і жандарми, селяни і робітники

художники вчителі, студенти	160,000 людей
урядовці офіцери, промисловці, торговці	740,000 людей
поліція і жандарми	50,000 людей
селяни і робітники	1,300,000 людей
Другий Московсько - большевицький терор 1923 - 1930	2,000,000 людей
Перший голод 1921 - 1922	6,000,000 людей
Другий голод 1930-1933	7,000,000 людей
Знищені селяни - кулаки	750,000 людей
Третій московсько - большевицький терор 1933-1937	1,600,000 людей
Смолщина 1937-1938: військовий - чистка армії	30,000 людей
інтелігенція, робітники, селяни	635,000 людей
члени московської компартії	340,000 людей
Чистки довірливих і повесних років 1937-1947	2,700,000 людей
Концентраційні лагери: ті, що погинули в них або були випущені в такому стані, що жити не змогли	20,000,000 людей
Повний баланс 50 років революції, тобто осяги її	67,558,000 людей

Ці цифри охоплюють всю колишню територію монархічної Росії, яка тепер зветься Советським Союзом. В її склад (як колонія) входить і Україна під назвою Української Соціалістичної Республіки. М. С.

УКРАЇНСЬКА НАУКОВА РАДА В КАНАДІ

UKRAINIAN CANADIAN COUNCIL
OF LEARNED SOCIETIES

LE CONSEIL UKRAINIEN CANADIEN
DES SOCIÉTÉS SAVANTES

Winnipeg, Man.
P. O. B. 3597, Stn. B.

НТШ
Shevchenko Scientific Society,
Toronto, Ont.

УВАН
Ukrainian Free Academy of Sciences,
Winnipeg, Man.

ОУП
Ukrainian Pedagogues Association,
Toronto, Ont.

УВІІ
Ukrainian War Historical Institute,
Toronto, Ont.

ІДВ
Volyn Research Institute,
Winnipeg, Man.

КАНАДА ТРИМОВА: АНГЛО-ФРАНКО-УКРАЇНСЬКА

КОНСТИТУЦІЙНИЙ ПРОЄКТ УНАУКРАДИ В КАНАДІ ДЛЯ БНА АКТУ

Вінніпег. У зв'язку з конституційною конференцією федерального й провінційних урядів Канади в Оттаві в дні 5-7 лютого 1963 Українська Наукова Рада Канади переслала членам Кабінету, прем'єрам усіх провінційних урядів та видатним політикам в Оттаві меморандум: т.зв. "Блєпрінт" для поправки 133 статті БНА Акту.

Приймаючи в основі 10 відсотків іномовного населення як французьке й англійське й підтримуючи в цьому формулу проф. Яр. Рудницького з його "Сепаратного звіту" в Репорті Королівської Комісії Б.-Б., а з другого боку беручи до уваги переважання франко-й англомонох канадців, мовляв, ця формула "збалканізує" мовно Канаду, Українська Наукова Рада Канади запропонувала в цьому "Блєпрінті" визнати в Канаді дві офіційні мови - англійську й французьку й одну обласну - українську, що останню на теренах, де українське населення творить 10 відсотків і більше /Манітоба, Саскачеван і Альберта/. Коли Швейцарія може мати три офіційні мови й одну обласну /"національну" - говорить в меморандумі УНауКради - й коли Бельгія може мати дві офіційні й одну обласну мову, то Канада може теж визнати конституційно дві офіційні й одну обласну /регіональну/ мову. В аргументації УНауКради виділено факт, що українська мова - як "мейджор" /найчисленніша/ слов'янська в Канаді репрезентує цілу слов'янську етнічно-мовну групу, третю щодо числа після британців і французів. "Блєпрінт" звертає увагу урядові Канади на факт, що цю країну є три основні мовні родини: тевтонська з головною англійською мовою, романська з французькою на чолі й слов'янська з українською. Говне питання Канади можна найкраще розв'язати, даючи кожній із трьох основних мовних груп конституційне визнання через її найчисленнішого представника. Ця розв'язка дає статус офіційних мов англійській та французькій, а статус обласний /регіональний/ - українській мові. Всі інші мови в Канаді мали б бути забезпечені останньою поправкою до БНА Акту 133 - а саме забезпеченням, до новий статус трьох мов в Канаді в нічому не применює набутих як у минулому чи майбутньому привілеїв кожної зокрема. "Блєпрінт" УНауКради підписав д-р М.І.Мандрыка, її генеральний секретар.

Ювілей Півстоліття Української Греко-Православної Церкви в Канаді 1918 - 1968

Його Блаженство Блаженніший Превосвятитель
Митрополит ІЛАРІОН,
Первоєрарх Української Греко-Православної Церкви
в Канаді

Високопреосвященніший
Владика АНДРЕЙ,
Архисупіскоп Едмонтону
й Західньої Канади

Високопреосвященніший
Владика МИХАІЛ,
Архисупіскоп Торонта
й Східньої Канади

Преосвященніший
Владика БОРИС
Єпископ Саскатуну
й Середньої Канади

СПІЛКА УКРАЇНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ ТА ВИХОВНИКІВ
у ВЕЛ. БРИТАНІЇ (Секція СУБ-у)

Читанки-підручники Марії Дейко

Вже протягом двох років Спілка Українських Учителів і Виховників Англії видає читанки-підручники для наших Рідних Шкіл аторства Марії Дейко - "Волошки" перше видання, "Рідний Край" та "Волошки" друге видання. К початку наступного шкільного року поступить в продаж читанка-підручник М. Дейко "Бвчан-Зілля". М. Дейко підготувала до друку "Буквар" та для другої частини букваря "Рідне Слово" - підсави тавовий підручник до "Волошок" для тих шкіл, де нема передшкілля.

Що ж спонукало Спілку видавати цілу серію підручників за методичною системою М. Дейко? Довгий досвід показав абсолютну непридатність читанок-хрестоматій які досі видавались і якими наші школи користувались, для успішного навчання при теперішньому стані знання української мови дітьми, що приходять до школи. Отже, мета Спілки серійним виданням підручників М. Дейко сприяти найскоршому переходу з читанок-хрестоматій на читанки-підручники. Читанки-хрестоматії можуть бути придатні лише для домашнього читання, для читання гуртку дітей в просвітах, але не для систематичного навчання українській мові вчас лекцій. Так, можна сказати, видаючи цілу серію читанок-підручників за методичною системою М. Дейко, Спілка має на меті сприяти переходу навчання української мови з напівпросвідянської методи на виключно шкільну методу.

Той факт, що перше видання "Волошок" в 3000 пр. розійшлося протягом одного року, свідчить про навіть спінену напу ініціативу.

Крім того читанка-підручник М. Дейко "Рідний Край", що з того року поступила в продаж, вже є підручником в Англії, Австралії та Бельгії і має велике запотребовання з Канади та ЗДА. Також наспіли відгуки на появу "Рідного Краю":

1/Українське Науково-Освітнє Товариство Бельгії /Львен/:

"Вам, Чане Професоре, як і Високоповажній Авторці, Пані Дейко честь та подяка. Вже сама обкладинка впливає дуже захоплюючо на читача. Тексти в читанці також добре опрацьовані та повні оптимізму та поучень. Граматична частина додає їй особливої вартості та улегнує працю так для учнів, як і для учителів.

Просимо і цим разом передати Шановній Авторці від Управи УНОТ в Бельгії признання та вдячність."

2/Високий достойник Української Католицької Церкви: "Гратулюю авторці і Вам, як голові, і всім іншим, що спричинились до появи "Рідного Краю".

3/Високий достойник Православної Церкви: "Читанку /Рідний Край/ одразу переглянув і вона мені подобалась під кожним оглядом."

4/Учителі Англії та Австралії підкреслюють це і той позитивний момент фінансового характеру, що наявність в "Рідному Краю" нове-го україно-англійського словника та граматичних окреслень та вправ до них значно зменшує батькам видатки на купівлю словника та граматичного посідника.

DESTRUCTION OF HUMAN RIGHTS IN UKRAINE

For the past three years the Soviet government has been conducting an unpublicized but nonetheless ruthless campaign of arrests, trials and convictions of Ukrainian writers, poets, journalists, professors, students and other men and women of intellect.

Unlike the trial of Sinyavsky and Daniel and the recent trial of Ginzburg and Dobrovolsky in Moscow, the arrests and trials in Ukraine have never been publicly acknowledged by the Soviet government. Literally, not a word has appeared in the Soviet press about the arrests, trials and convictions and, in many cases, the relatives of the victims have not been notified officially.

And yet the extent and depth of the repression of Ukrainian intellectuals by Moscow has amounted to a veritable *pogrom*. Beginning in August, 1965, hundreds of Ukrainian intellectuals have been arrested in such Ukrainian cities as Kiev, Lviv, Odessa, Ivano-Frankivsk (Stanyslaviv), Lutsk, Zhytomyr and Ternopil; a series of secret trials have subsequently been held at which Ukrainian intellectuals have received long sentences at hard labor. At these trials, all the basic processes of law have been violated or ignored by the Soviet courts and the KGB (the Soviet secret police), which body frequently has acted as accuser, prosecutor and judge. Most of those arrested are young men and women, almost all of them reared under the Soviet system, and possessing no connections with the Ukrainians outside Ukraine.

All of them have been charged with "anti-Soviet" nationalist writings, "anti-Soviet agitation and propaganda," and the like. In many cases, too, these Ukrainian intellectuals have been accused of glorifying the Ukrainian past, reading prerevolutionary books by Ukrainian authors banned in Ukraine, and copying and disseminating secretly speeches of Western leaders, as for example, an encyclical of Pope John XXIII and the address of former President Dwight D. Eisenhower which he delivered at the unveiling of the Taras Shevchenko monument on June 27, 1964, in Washington, D.C.

None of these arrested have either been saboteurs or anti-government "wreckers." As Edward Crankshaw, the noted British Sovietologist, puts it, they discussed among themselves and among their friends, ways and means of *legally* resisting the forcible Russification of Ukraine and the continued destruction of its culture. Some of them protested against the unbridled persecution of the national minorities, notably the Jews; they accused the Soviet government of inhuman deportations of the Baltic people and the "liquidation" of such ethnic groups as the Crimean Tartars, Volga Germans, Chechen-Ingush and Karachais. They assailed the systematic influx of Russians into the Ukrainian, Latvian, Lithuanian, Estonian, Byelorussian and other non-Russian cities, where they occupy well-paying and preferred positions at the expense of the native non-Russian inhabitants.

The Ukrainian press in the free world has been replete with information regarding the persecution of the Ukrainian intellectuals, and in 1966 the international press broke its silence by reporting the arrest and trial of two Ukrainian poets, Ivan Svitlychny and Ivan Dzyuba.

By the beginning of 1968 the international press was providing a vast amount of documentation on the suppression of Ukrainian culture in Ukraine by Moscow.

Now, a *White Book* on the trials and convictions of Ukrainian intellectuals has been smuggled out of Ukraine and published in Ukrainian by the Ukrainian publication *Ukrainske Slovo* (Ukrainian Word) in Paris. The book provides irrefutable proof of the veritable *pogrom* of Ukrainian intellectual life in Ukraine conducted by Moscow. Entitled, *Portraits of 20 'Criminals,'* it was written by 30-year-old Vyacheslav M. Chornovil, a Ukrainian TV journalist and himself a member of the Comsomol organization. In his official capacity he attended the trials of "Ukrainian bourgeois nationalists" in Odessa, Lviv and Kiev and witnessed the flagrant violations of human rights on the part of the Soviet courts and secret police. He gathered material, made transcripts of secret trials, and collected depositions and petitions from prisoners whom he considered innocent. He then wrote official protests, demanding rectification of the injustice in Ukraine. For his pains, he was arrested and tried in Lviv, and condemned to 3 years at hard labor on November 15, 1967.

On the basis of Chornovil's manuscript, a series of articles have appeared in the world press. Several factual and penetrating articles by Peter Worthington have been published by *The Toronto Telegram*. *The New Leader* of New York in its issue of January 15, 1968 published the petition of Svyatoslav Y. Karavansky, which was sent to the Council of Nationalities of the USSR. On February 7, 1968, *The Times* of London carried a long article on Chornovil's revelations. *The*

New York Times devoted extensive coverage to the subject on February 8 and 9, 1968, including an editorial on February 10, 1968. On February 11, 1968, *The Observer* of London featured an extensive and penetrating analysis of the Ukrainian cases by Edward Crankshaw. Also in London appeared an article by Gabriel Lorince in the February 23, 1968 issue of *New Statesman*. Penetrating articles and commentaries on the plight of the Ukrainian intellectuals appeared in *Die Welt* of Hamburg, *Die Sued-Deutsche Zeitung* of Munich, *Le Monde* of Paris and *L'Osservatore Romano* of Rome.

The Ukrainian Congress Committee of America, working closely with the Secretariat of the World Congress of Free Ukrainians, has designated April 28, 1968 as a day of protest against the inhuman and brutal violation of human rights in Ukraine committed by Communist Russia. Mass rallies, manifestations, public meetings and gatherings will be held in all major American cities, as well as in other countries with Ukrainian populations.

Special petitions and memoranda are being prepared for submission to the International Conference on Human Rights, (which will be held from April 22 to May 13, 1968 in Teheran, Iran), to the U.N. Human Rights Commission, as well as to the U.S. Government and other governments of the free world.

UKRAINIAN POLITICAL PRISONERS SENTENCED TO HARD LABOR

VALENTYN Y. MOROZ, born April 15, 1936 in Kholoniv, Volhynia, historian and lecturer. In January 1966 he was sentenced to 4 years at hard labor; at present in Camp 11, Yavas, Mordovian ASSR.

MARIA ZVARYCHEVSKA, born in Trebukhivka, near Ternopil, in 1936; an archivist in the Lviv Oblast Archive, she was sentenced to 8 months at hard labor; was released after serving her time.

MYKHAILO V. KOLOSIV, lecturer on Ukrainian literature at the Lviv State University, and literary critic; arrested but freed in 1966 because of heart ailment; presently unemployed.

IVAN RUSYN, scientific worker at the Kiev Research Institute of Geophysics; was sentenced to 3 years imprisonment, but freed in the summer of 1966.

MYKOLA HRYN, research worker at the Institute of Geophysics of the Ukrainian Academy of Sciences in Kiev; sentenced to 3 years at hard labor.

IHOR A. GERETA, a scholar at the Institute of Geophysics, Ukrainian Academy of Sciences in Kiev, sentenced to 3 years at hard labor.

YAROSLAVA Y. MENKUSH, born in 1923 in the village of Pustomyty, near Lviv; with secondary specialized education, a designer in light industry; a widow with a daughter; arrested on August 25, 1965, she was sentenced in March, 1966 to 2 years at hard labor for "anti-Soviet agitation"; spent a year in Mordovia (Camp 17-A), as her sentence was reduced.

Ukrainian Political Prisoners Sentenced Before 1963:

KATHERINE ZARYTSKA, a Ukrainian Red Cross worker during World War II, sentenced in 1947 to 25 years at hard labor; presently in the Vladimir Prison.

ODARKA HUSAK, also a Ukrainian Red Cross worker during the last war, was sentenced in 1950 to 25 years at hard labor; presently in the Vladimir Prison.

HALYNA DIDYK, organizer and worker in the Ukrainian Red Cross during World War II, was sentenced in 1950 to 25 years at hard labor; at present is in the Vladimir Prison.

DR. VOLODYMYR HORBOVY, a prominent Ukrainian defense attorney and a citizen of Czechoslovakia; he is serving a 25-year sentence in a camp in Dubravno, Mordovian ASSR.

YURIY SHUKHEVYCH, son of General Taras Shukhevych-Chuprynka (commander-in-chief of the Ukrainian Insurgent Army); in 1948 he was arrested at the age of 15, and sentenced to 10 years at hard labor; released in 1959, he was re-arrested the same year and sentenced by USSR Prosecutor General M. Rudenko to 2 years at hard labor; again, released in 1958, he was re-arrested and sentenced to 10 years at hard labor for "anti-Soviet propaganda."

MYKHAILO SOROKA, was arrested in 1940, and sentenced to 8 years at hard labor; released in 1948, he returned to Lviv, but was again arrested and sent to Krasnoyarsk for the same "crime"; upon return to Lviv in 1951, he was vindicated for the 1940 sentence; in 1952 he was arrested again and sentenced to 25 years at hard labor for membership in a "subversive" organization.

V. DUZHYNsky, an artist, was sentenced to 10 years at hard labor in 1957 for hoisting a flag of the Ukrainian Zaporozhian Kozaks (of the XVIIth and XVIIIth centuries) in the Lviv Theater; presently in a camp in Dubravno, Mordovian ASSR.

STEPAN VYRUN, was sentenced in 1961 to 11 years at hard labor for organizing "the Ukrainian Workers' and Peasants' Union" in Lviv, which endeavored to seek more political and social freedom for the Ukrainian people; presently in the Dubravno camp, Mordovian ASSR.

LEV H. LUKYANENKO, was sentenced in 1961 to 15 years at hard labor for organizing the "Ukrainian Workers' and Peasants' Union" in Lviv; presently in the Dubravno camp, Mordovian ASSR.

IVAN O. KANDYBA, an outstanding writer and Communist theoretician who wrote a political treatise on Ukraine's rights within the USSR; in 1961 he was sentenced to 15 years at hard labor; also in the Dubravno camp, Mordovian ASSR, at present time.